

‘Les goûts-réunis’ (1724) es una col·lecció de composicions de François Couperin. El títol fa referència a l’hàbil mescla dels estils musicals francès i italià que el compositor aplica a la seva música instrumental, però és sobretot un homenatge al seu admirat Arcangelo Corelli i per tant a l’estil italià

Els gusts reunits: de Couperin a Brunet

Música

Presentació:

Estudi General Lul·lià

► Sant Roc, 4 Palma

► Dijous 4 de juny a les 19.00

PER ANTONI PIZÀ

■ Miquel Brunet també és una compositor que aglutina en la seva música una enorme gama de colors, una paleta plena i ben untada de sons que van de la música tradicional de Mallorca a les avantguardes esquerdades dels anys seixanta i setanta, passant pel jazz experimental. En aquest darrer triple treball seu (dos CDs i un DVD), *Ferments*, Brunet ret tribut sobretot a un admirat músic, Miles Davis, i a una de les creacions més insòlites del la història del jazz, l'àlbum *Bitches Brew* (1970). El títol, de difícil traducció (¿"Beuratge de cussa"?), fa referència a un còctel dels anys seixanta fet amb licor de barral i pràcticament tòxic de dolent que era i que teòricament podia produir una embriaguesa demencial. L'àlbum, en el seu moment, va ser considerat revolucionari pel predomini dels instruments elèctrics (rars en el jazz tradicional fins en aquell moment), la manipulació del so en la post-producció (amb influències aquí dels avantguardistes de la *musique concrète*) i sobretot perquè era pràcticament tot improvisat, com un que comença un viatge sense mapa i sense haver decidit a on vol arribar.

Miquel Brunet, amb els germans Martorell i Bernat Cabot. LORENZO

El punt de partida de *Ferments*, és similar: Brunet es va reunir amb un grup de músics i artistes de tot tipus (dansa, gastronomia, arts plàstiques etc.) i després de donar unes pautes tan senzilles com abstractes va enregistrar el resultat. La música que emergeix d'aquestes sessions és espectacular, inesperada, insòlita, sorprenent. Sovint els músics "van junts" i s'acoblent com nins disciplinats d'una escola de música local, però això succeeix poques vegades. En general, cada un d'ells va a la seva, i és aquí quan el resultat en conjunt és magnífic. John Cage i els artistes del moviment Fluxus, entre molts altres, ja va ensenyar-nos que la casualitat, els accidents, l'aleatorietat poden ser experiències pro-

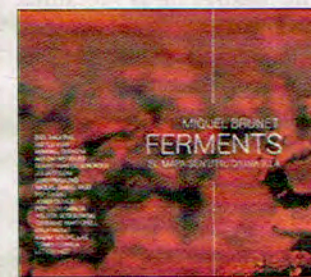
fundament sentides. *L'objet trouvé* pot arribar a ser més impactant que l'obra premeditada, assajada, estudiada. Miles Davis a *Bitches Brew* i Miquel Brunet a *Ferments* segueixen el mateix camí, una trajectòria, un viatge sense mapa i sense destí calculat prèviament.

Si aquest és el rocam sobre el qual Brunet basa la seva obra, hi ha, naturalment, altres influències, altres ingredients. La identitat de Mallorca i la identitat de la música mallorquina, diu Brunet, el tenen apegat... (¿i a qui, amb dos dits de seny, no?). "Mallorca -afirma el compositor a les notes de CD- és una illa sotmesa a la pressió constant d'agents globalitzadors que fan perillar el seu arrelament i idiosincràsia.

Una llengua amenaçada, un territori en continua destrucció i uns trets socio-culturals i gastronòmics que cada vegada més s'adulteren per adaptar-los a l'imaginari folklorista dels touoperadors". I té raó.

Per a l'artista, per al músic i per a qualsevol ciutadà amb un mínim de consciència, és important cercar referents, fites que evitin la seva total dissolució en una identitat genèrica. En el cas de *Ferments*, Brunet recorre a les *Rondaies* de Mallorca llegides en tres o quatre llengües, just pel seu efecte fonètic com ja van fer Igor Stravinsky i Jean Cocteau a l'òratori *Oedipus Rex* utilitzant el llatí pels seus efectes purament fonètics, prescindint de la semàntica. També troba inspiració a les tonades de feina -aquells cants ancestrals i solitaris que van meravellar Alan Lomax i tants d'altres-, el glossat, la Sibil·la i -i per què no?- les sopes: llesques primes de pa rostit i endurit que s'aprofiten ara escaldades amb brou de verdures del temps i de la terra. *Eat local, eat seasonal*, diuen ara els nutricionistes *hipster*, però els mallorquins fa anys que ja ho sabien.

Ferments és *Les goûts-réunis* de Miquel Brunet: un esforç artístic i musical per trobar arrels d'una banda en la llibertat total de les músiques experimentals de fa unes dècades (Miles Davis, sobretot), però també en els referents ancestrals de la cultura de Mallorca, de les *Rondaies* a les sopes. Música, dansa, tradicions, gastronomia i paisatge (vegeu en el DVD les belles imatges de la Serra) es combinen aquí en una alenada profunda i sincera, la mateixa que sempre ha estat la signatura d'aquest compositor.

MIQUEL BRUNET

Ferments: El mapa sensitiu d'una illa

► Biel Majoral, Ugis Praulins, Mateu Xurí, Maribel Servera, Antoni Artigues, Germans Martorell, Pep Garau, Júlia Colom, Wojtek Sobolewsky, Josep Oliver, Pep Lluís García, Miquel Angel Rigo, Delfí Mulet, Sebastiana de Son Roca, Maria Solivellas, Tomeu Gomila i Leticia Hoz
ONA DIGITAL, 2 CDS & DVD, 20€

Miquel Brunet: "M'estim més una simfonia de xiulos que no una fanfara reial"

Identitat A Miquel Brunet el mou la curiositat, la passió per la seva professió i un fort sentiment de país. Per això el seu darrer treball, 'Ferments. El mapa sensitiu d'una illa', vol ser la recerca d'una identitat musical mallorquina en clau contemporània

CRISTINA ROS | Actualitzada el 03/06/2015 00:00

Miquel Brunet acaba de treure al mercat Ferments. El mapa sensitiu d'una illa, un treball discogràfic fet amb 19 persones. / ISAAC BUJ

Aquesta setmana treu nou disc. Miquel Brunet (Bunyola, 1961), pianista, compositor i productor audiovisual, llança al mercat *Ferments. El mapa sensitiu d'una illa*, un treball o, més ben dit, una experiència que tot i partir amb un objectiu clar i una manera de fer basada en la improvisació, tenia uns resultats més incògnits que qualsevol dels anteriors. Motiu? Ajudar fins a 19 persones de diferents àmbits perquè treballassin juntes durant tres dies, amb l'única pauta donada als músics d'improvisar al voltant d'una pregunta a la qual el mateix Miquel Brunet volia trobar la resposta: "¿Mallorca té una identitat musical?"

Després d'haver viscut l'experiència i haver editat *Ferments*, ¿ja en té la resposta? ¿Creu que Mallorca té una identitat musical?

El que pretenia era propiciar una experiència per comprovar-ho i, si sortia, d'alguna manera poder-nos salvar de la globalització brutal que pateix Mallorca, més enllà d'un folklorisme malentès que també ens fa molt de mal. Així que vaig agafar com a model el que va fer Miles Davis, quan es va tancar tres dies amb altres músics a Nova York per comprovar això mateix. Per als músics que hi participaren, el resultat va ser un petit desastre, però el treball que en va sortir, *Bitches Brew*, va marcar un punt d'inflexió i es va convertir en un referent.

I del resultat de *Ferments*... què ens en pot dir? ¿Fa comprendre aquesta identitat musical mallorquina?

Quan estímul sensorialment i sense posar-hi traves, la gent es manifesta i llavors aflora la identitat. És el que vaig fer: organitzar unes trobades de tres dies, reunir 19 persones, una que coneix molt bé i canta les tonades del camp com és Sebastiana de Son Roca o, en un altre sentit, Biel Majoral, i també un glosador com Mateu Xurí, entre d'altres, i seleccionar cinc músics joves punters del panorama jazzístic de l'illa. Com a estímul sensorial, la cuinera Maria Solivellas ens va fer un plat tradicional i ens en donava a tastar els ingredients mentre cadascú de nosaltres teníem els ulls tapats. Llavors havíem d'improvisar seguint el que haguéssim sentit.

La cuina com a inspiració per a la música.

Més aviat diria que es tractava de cercar un estímul sensorial, i vàrem voler fer-ho a través de la panxa. Maria Solivellas ens va cuinar un plat de sopes mallorquines, així que el resultat d'aquesta part és la musicalització d'un plat de sopes. També vàrem propiciar un estímul visual, quan Tomeu Gomila, d'Au Ments, va ballar per a nosaltres. Aquests estímuls sensorials són els que varen impulsar la improvisació. I sí, entre tots els elements, gloses, rondalles, improvisació de la Sibil·la, tonades del camp... i les persones que hi han participat ha aflorat aquesta identitat, allunyant-nos de la folklorada.

¿Avui es pot cercar la identitat musical de la mateixa manera que es feia fa cent anys?

Avui el que no podem és fer música com fèiem fa un segle. No tenim els mateixos referents. Al segle XXI, si em dóna a triar, m'estim més una simfonia de xiulos que no una fanfara reial. La xiulada és una expressió col·lectiva de llibertat, que és el que precisament jo volia que tengués *Ferments*. En canvi, la fanfara reial és una imposició que molts ja no estem disposats a assumir.

La identitat es busca o hi és?

A Mallorca tenim una situació especial en aquest sentit. D'una banda, l'illa s'està convertint en un gran parc temàtic per als turistes i així perd identitat. De l'altra, fer aflorar la identitat d'un poble, precisament ara, és el millor antídoto contra la vexació i l'opressió que hem patit a les Balears per obra i gràcia de qui ha estat aquests darrers quatre anys president del govern.

***Ferments* inclou dos CD i un documental. Es tracta d'un format físic en temps de les edicions digitals.**

¿Reivindica aquesta fisicitat?

Sempre defensaré el format físic, almenys en certa mesura, perquè crea uns vincles emocionals que et fan tornar a escoltar una vegada i una altra una peça. Els artistes continuen necessitant la publicació per fer més visible la seva feina. No he criticat mai els avantatges que té internet per a la difusió d'un treball, però sí que s'hagi perdut la compensació econòmica que tota persona ha de tenir per la seva feina. I això si no s'arregla és perquè no es vol, ja que els únics que guanyen doblers amb les descàrregues són els expresidents dels governs, que tots acaben a una elèctrica o a una multinacional de telefonia.

Vostè n'està afectat com a músic i com a soci d'una productora, Ona. Què significa tenir una productora musical a Mallorca?

És un acte d'irresponsabilitat [riu]. En tot cas, pens que podem perdre moltes batalles, que ens ho poden posar molt difícil, però que de cap manera podem perdre la guerra de la qualitat. A més, del canvi al format digital de què parlàvem hi ha un tema que em preocupa perquè el veig com un grifó que hem posat en les mans de certs poders, el mecanisme dels quals és desproveir-nos de la cultura. Avui la gent immola els llibres de paper als mercadets. Quan els llibres i la música siguin només en digital, bastarà que ens tanquin l'aixeta o que pugin tant el preu que no hi puguem accedir i quedarem desproveïts de cultura.

¿Tiene Mallorca identidad musical?

Responder a este interrogante es uno de los propósitos de 'Ferments', álbum que incluye un doble cedé y un DVD con la participación de quince artistas y que se presentará hoy en el Estudi General Lul·lià

Gabi Rodas

PALMA

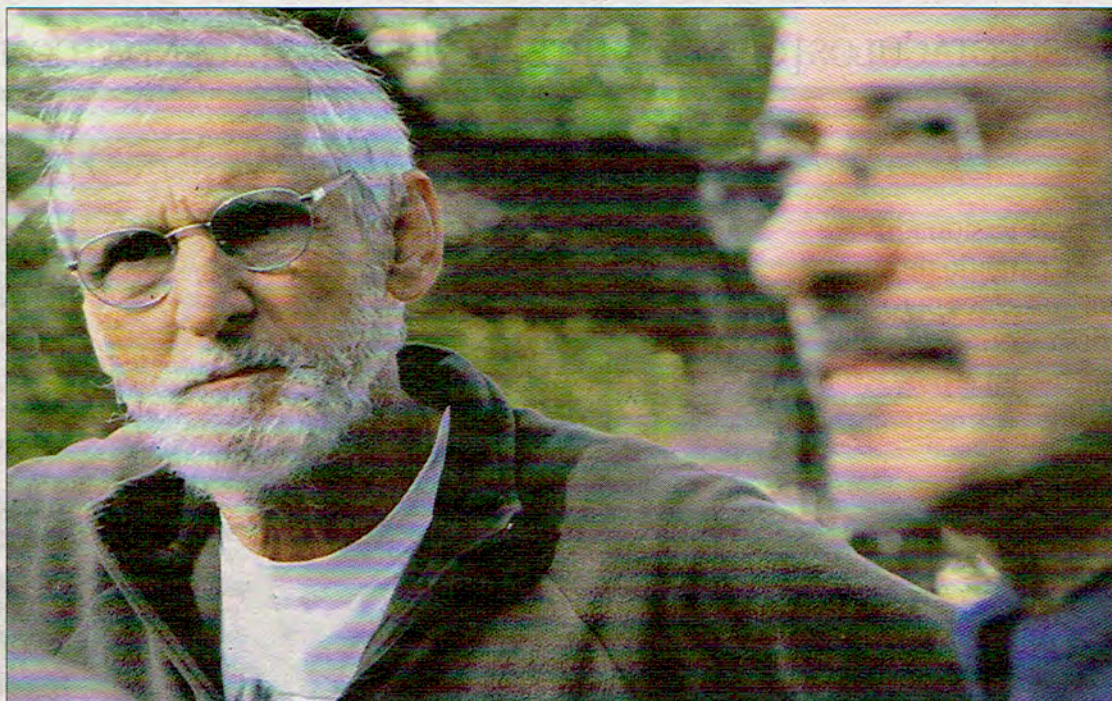
■ ¿Existe un movimiento musical propio de Mallorca al estilo del flamenco, la música celta, el folk irlandés o el pop británico? ¿Y si no existe, qué elementos se han de generar para que sea posible? Estas son dos de las preguntas que se formulan en *Ferments*, un ambicioso proyecto multidisciplinar levantado por Miquel Brunet que ve la luz en formato de álbum. Dos cedés y un documental que serán presentados hoy a las 19 horas en el Estudi General Lul·lià (Carrer de Sant Roc, 4) con la participación de algunos de sus protagonistas.

"*Ferments* es una reflexión sobre la identidad musical de Mallorca, conectando los jóvenes, el jazz y las músicas modernas con el canto y las *tonades* del campo, a través de la experimentación sensorial, y en especial la gastronomía", explica Brunet, convencido y apenado ante un hecho evidente: "Mallorca se está convirtiendo en un parque temático en el que no se tiene en cuenta ni a Mallorca".

El plan de Brunet comenzó por reunir a quince especialistas de diferentes disciplinas (cocina, música, danza, poesía y enología) y encerrarlos durante tres días en los estudios de Ona, en Bunyola, con el fin de crear "una obra sin partitura y con la única ayuda de estímulos sensitivos: comer, beber, mirar y escuchar".

"*Ferments* se basa en el *Bitches Brew* de Miles Davis, que en su día vio cómo el jazz se diluía y quiso reivindicar sus raíces negras y africanas", subraya Miquel Brunet.

Si en aquel experimento Davis jugó con el jazz y la electrónica, en este Brunet ha creado un vínculo entre las *tonades* de campo que reinterpretan Biel Majoral o Sebastiana de Son Roca con la música que a diario ejecutan en clubes de jazz músicos como Pep

El músico Biel Majoral y el director de 'Ferments' Miquel Brunet.

Mateu Xurí, durante su participación.

La sección de vientos, en la grabación.

Lluís García, Miquel Àngel Rigo o Josep Oliver.

Delfi Mulet (guitarra), Wojtek Sobolewski (bajo eléctrico), Antoni Artigues (rapsoda), los Germans Martorell, el glosador Mateu Xurí y el musicólogo Antoni Pizà -colaborador de DIARIO de MALLORCA- son otros de los artistas participantes en *Ferments*, un trabajo que también desprende aromas. "Al proyecto se sumó Maria Solivellas (restaurante de Caimari Ca na Toneta), quien de-

cidó que son las *sopes mallorquines* las que nos identifican como pueblo. Con los ojos cerrados, nos las dio a probar a todos. A uno un trozo de col, a otro aceite picante... y así todos los ingredientes. Cada uno interpretó lo que sentía a partir de esa degustación", relata Brunet.

Música, gastronomía y también danza, lenguaje que llegó con Tomeu Gomila, de Au Ments, reproduciendo el movimiento del trabajo en el campo. "Tuvimos

que trasladar a sonidos sus movimientos en el estudio", apunta el padre de una historia en la que de manera espontánea se suceden con sorpresa ritmos y texturas actuales. "Es un disco hecho a partir de accidentes. Suena un groove funky y de repente aparece Biel Majoral cantando por encima", agrega Brunet.

Dar forma al proyecto no fue tarea fácil. Se manejaron hasta nueve horas de grabación. El resultado final se conocerá hoy.

General

Mer Vidal | Actualitzat el 15/06/2015 a les 06:59

Jazz i tradició a Mallorca

Segona part de l'entrevista amb Miquel Brunet

Una de les coses que crida l'atenció de *Ferments* (Ona Edicions) és la mescla entre tradicions musicals diverses. Els cants mallorquins es barregen amb fragments de textos llegits en altres llengües, tot sustentat per una base jazzística que té el seu origen en el *Bitches Brew* de **Miles Davis**. Vegem per què:

Miquel Brunet Foto: Isaac Buj

Continuació de l'entrevista publicada ahir a Sons de la Mediterrània:

Dius que t'has inspirat en el *Bitches Brew* de Miles Davis. Ens podries explicar una mica com es va arribar a aquesta associació?

A les sessions del *Bitches Brew*, **Miles Davis** tampoc va donar preferència a la partitura. El grau d'experimentació i llibertat creativa va ser total, i fins i tot un tant caòtica, segons paraules dels mateixos músics participants. Això va passar en una època en què Miles es qüestionava si no s'estaven desdibuixant massa els orígens i arrels del jazz. La mateixa iconografia de la portada utilitza la psicodèlia per rellançar el mite de l'Àfrica. A la dècada dels 60 als Estats Units es van viure les revoltes a causa de la discriminació

racial. **Miles, Archie Shepp i Sun Ra**, entre altres, reivindicaven, fins i tot en el vestir, un cert panafricanisme revolucionari. En aquest context, **Miles Davis** es proposava acostar la música popular negra a contextos i formes musicals més sofisticades. *Ferments* cerca d'alguna manera una associació semblant, en una illa on la pressió globalitzadora relega els trets identitaris a una mínima expressió, mass: sovint expressats d'una manera pseudofolklorista molt adulterada. Per acabar-ho d'arrodonir, l'autor de la portada del *Bitches Brew*, l'artista **Mati Klerwein**, va morir al poble mallorquí de Deià, i *brew* vol dir 'fermentar' en anglès.

Creus necessari cercar una nova expressió artística pròpia de Mallorca?

El que no podem fer és convertir-nos en un museu musicalment parlant. L'art ha de correspondre al moment en què es viu. I la manera d'avançar és fer abans un cop d'ull al camí recorregut. Tenim tant per transmetre i mostrar del que som, que el model musical anglosaxó no ha de ser el paradigma únic d'expressió contemporani i de futur. Des d'una cultura minoritària es pot fer una aportació important al panorama creatiu, que per la seva exclusivitat pot ser tant interessant com el model predominant i globalitzador. Si Joan Miró i Miquel Barceló ho han fet, per què no ho hauríem de fer els músics? Sempre serà millor encarar el present i el futur amb una veu pròpia que subordinar-nos a la burda imitació d'altres. Les Illes han patit aquests darrers quatre anys una mena d'etnocidi cultural que vol eliminar qualsevol vestigi de catalanitat i de cultura pròpia. La persecució ha estat implacable, així com l'intent d'aplicar una substitució depredadora de la nostra identitat.

Penses que aquest treball pot enervar algun tradicionalista?

Un tradicionalista possiblement ja no se sentirà motivat a escoltar *Ferments*, de la mateixa manera que hi ha persones poc predisposades a noves reinterpretacions del plaer gastronòmic i culinari. **Sebastiana de Son Roca**, la senyora que interpreta les tonades del camp al disc, es va sentir profundament emocionada durant tot el procés, segons confessa, tot i estar envoltada de patrons rítmics i sonoritats molts actuals. I per altra banda, la modalitat que caracteritza el *Cant de la Sibil·la* és tan quotidiana en músiques dels nostre temps que ningú pot negar la seva validesa a dia d'avui. Si a algú l'enerva *Ferments*, és que no és d'aquest món. Els tradicionalistes poden parlar del que vam ser fa temps, però no ens ajudaran gaire en la construcció del model de país i societat que volem ser d'ara endavant.

Portada del disc *Ferments*

Entrevista a Miquel Brunet

Músic, compositor i investigador.

Parlar d'en Miquel Brunet, nascut a Bunyola l'any 1961, és fer-ho d'una persona polifacètica, un constant creador i un incansable lluitador per la pervivència de la música tradicional de Mallorca i el jazz experimental. La darrera obra és un intent, assolit plenament, de crear una música partint d'arrels en els referents ancestrals de la cultura de Mallorca. El resultat és encisador, el títol de l'experiment: "FERMENTS".

Que és Ferments? Crec que és pot definir com un viatge musical, un passeig pel temps i per l'espai, tal vegada és una follia. Brunet es va reunir amb un grup de músics i artistes de tota mena, i es posen a tocar, estones van junts, però en general cada un d'ells va a la seva i es aquí quan la música és esplèndida perquè troben inspiració en les rondalles, en les tonades de feina, el glossat, la Sibil·la, en la gastronomia, en la dansa, les tradicions, el paisatge.

En Miquel és un apassionat de l'electrònica. El binomi música i tecnologia electrònica és l'acabat perfecte i si damunt l'ha iniciat en l'aprenentatge del piano un frare franciscà, integrant del conjunt Els 4 d'Asis, no es pot demanar més.

-Què és l'art?

El primer que se m'ocorre és fer un acròstic:

Arriscar
Rompre
i
Transgredir.

No hem d'entendre l'art com una activitat únicament per crear bellesa, perquè primer caldria acotar i definir el concepte de bellesa, i el concepte estètic ha canviat sempre. En aquest context, la música és un flux, un riu que corre, cercant sempre nous espais per on circular, expandint-se contínuament. Definitivament, la música és moviment. Ara la pregunta seria: per què els tractats i estudis sobre la història de la bellesa, estan documentats únicament amb obres d'art visual?

-Hi ha un sentit per a cada Art?

Estic plenament convençut de que l'artista, crea a partir de la interacció dels cinc sentits. L'olor de les partitures, la poesia del color, la imaginació mental d'un acord sonor, la musicalitat del llenguatge, la contemplació del menjar, el contacte visual... Algú dubte que hi ha músics que toquen la tristesa, o que la melancolia té color?

L'obra d'art ens fa sentir en el sentit més ampli de la paraula, i no només amb l'estimulació d'una part del tàlem. D'altra banda són molts els compositors que empren la Sinestèsia com fórmula creativa; entre els més coneguts Olivar Messiaen i Alexander Scriabin.

I encara més: és molt freqüent referir-se a la paleta orquestral, com si en comptes de sonoritats, el compositor mesclàs colors.

-L'Òpera, és música i poesia?

En l'òpera es practica clarament la visualització i contemplació del so en dues de les seves vessants: la paraula,

fins i tot prescindint a vegades de la semàntica, i la pròpiament musical. L'almalgama d'ones sonores ens arriba en forma de quadre plàstic que transcorre, evoluciona i ens impregna. La música aconsegueix que el grafisme i el llenguatge, agafin moviment i generin acció.

La música en aquest cas actua de catalitzador.

-La música surt del cap de l'autor, dels sentiments..?

La música és sempre present al món, a la natura, a la quotidianitat, a l'espera de que algú la representi i la faci comprensible i entenen. No podem deixar de sentir perquè tota la terra sona. Fins i tot el silenci sona i té un paper fonamental en la música. L'alternança de so i silenci, la durada d'ambdós, i la selecció d'ambdós, que ja existeixen a l'univers, és la tasca del compositor, que a la vegada vol dir alguna cosa amb aquest procés.

-És veritat que el castellà té una fonètica dolça?

A mi no m'ho sembla, almenys tant com si la té l'italià o el francès. Clar, jo parlo de musicalitat també. I fixa't que ja tornam a parlar de tastar la música o el llenguatge. La dolçor del vers o de la melodia. Llengües com el rus, gaudeixen també d'aquesta suavitat i dolçor, que jo no encerto a veure en la llengua castellana, mentre que li trobo altres atractius: per exemple, el ritme i la cadència dels tempi quan es parla bé.

-Maridatge de música i gastronomia?

Trobo positiu que es facin entrecreualements de disciplines. El que no m'agrada tant, és que una d'elles, entri en clara subordinació a l'altra. Per exemple, detesto profundament acompanyar un sopar amb música. La paraula amenzar, en aquest cas es converteix per a mi, en amenaçar.

Tant el delect del tast, com el gaudi de l'audició, necessiten d'atenció i protagonisme, en no ser que ambdós interactuïn deliberadament.

Trobo que a un sopar, li diu més la sonoritat i el xiuxiueig de la conversa, que l'exercici de la interpretació musical. De la mateixa manera que no m'imagino algú devorant un entrecot, durant la representació de *Tanhauser* de Richard Wagner.

-Coca de verdura o de trempó i pizza?

Aquesta relació representa per mi, la poca capacitat dels mallorquins per exportar cultura pròpia.

Itàlia ha fet de la pizza un element d'interès mundial, mentre que nosaltres l'hem reservada per a l'ús domèstic i local.

Amb la música passa quelcom de semblant, i per això em vaig decidir a crear Ferments: per posar en valor els nostres trets identitaris, i difondre-los de manera creativa.

-Instruments preferits?

Al que he dedicat temps d'estudi ha estat al piano, i continuo en l'intent. Malgrat això, la meua primera feina professional, fou amb el Contrabaix.

Amb el temps, he arribat a considerar l'estudi de gravació, el més complet dels instruments, per la varietat de colors que hi pots practicar.

-És "Ferments" un viatge sense mapa i sense destí previst?

Ferments és bàsicament una pregunta, que lluny de pretendre una resposta, cercava iniciar un camí de reflexió.

Són moltes les comunitats socials, països i col·lectius que tenen una identitat musical pròpia, i jo vull aprofundir en aquest aspecte a Mallorca. Lamento que molts creadors, a l'hora d'expressar-nos ho fem sempre seguint i imitant models anglosaxons, quan tenim una personalitat prou definida en molts aspectes.

Ferments cerca la manifestació d'una identitat musical pròpia, i per fer-la aflorar, cerca estímulo en els sentits, en comptes de fer-ho en el repertori de partitura. L'acció tasta-toca, beu-canta, mira-improvisa una glosa ha estat la pauta de treball al llarg de tres dies de sessions tancats a l'estudi d'enregistrament. La direcció orquestral en aquest cas, l'assumí na Maria Solivellas, cuinera de Ca na Toneta, que al donar-nos a tastar els ingredients crus d'unes sopes mallorquines, aconseguí treure de 18 músics el seu tarannà i manera de tocar.

Res no fou assajat, ni premeditat, i el resultat, esdevé en forma de quadre on capes, i capes de sons, paraules i renous tracten de definir-nos.

Les tonades del camp, la Sibil·la i les Rondalles, es converteixen també en ingredients, que talment com si fossin cuinats, evolucionen, fermenten i es converteixen en un resultat diferent, però fortament arrelat.

-Com es podria definir "Ferments", com un CD musical acompanyat de paisatges, o com un documental amb música experimental, o el futur?

A més del format disc, hem volgut convertir FERMENTS també en un documental, perquè els temps actuals, demanen que l'àudio vagi acompanyat de l'element visual, i no únicament l'auditiu.

Consumim cultura de pantalla en blocs de bits codificats.

Em preocupa, perquè si ens apaguen el projector,... que ens quedarà?

